

Nr 130.

Ankom till riksdagens kansli den 14 maj 1926 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under utgifter för kapitalökning gjorda framställning om beredande av medel för utförande av en fördjupad hamn vid ångkraftstationen i Västerås.

(4:e avd.)

Uti den till riksdagen den 7 januari 1926 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1926—1927 har Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen under rubrik »utgifter för kapitalökning, Bil. 1» fogade statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag (punkt 26) föreslagit riksdagen medgiva att för anskaffande av ytterligare två ångpannor för ångkraftstationen i Västerås samt utförande därstädes av en fördjupad hamn må användas vissa i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 7 januari 1926 omförmälda besparade anslagsmedel för statens vattenfallsverk om tillhoppa 850,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet sid. 59—62.

Förevarande framställning avser beredande av medel *dels* till anskaffning av ytterligare två ångpannor i statens vattenfallsverks ångkraftanläggning i Västerås med 600,000 kronor *dels ock* till fördjupning av hamnen vid kraftstationen med 250,000 kronor. Under erinran att riksdagen, i anledning av utskottets i utlåtande nr 37 gjorda hemställan, redan bifallit Kungl. Maj:ts förslag i dess förra del, får utskottet nu till behandling upptaga förslaget, i vad detta avser beredande av medel till fördjupning av hamnen vid kraftstationen.

Vattenfallsstyrelsen har, under framhållande att Västerås kraftverk efterhand i allt större utsträckning toges i anspråk för generering av reservkraft å de sammankopplade Älvkarleby- och Trollhättenäten, vidare anfört följande.

»En följd av den ökade kraftuttagningen är vidare, att större kolkvantiteter måste tillföras kraftverket. Tidigare har kolet i huvudsak transportrats med pråm från Stockholm och upplossats vid en till kraftverket hö-

rande provisorisk kaj. Sedan numera Södertälje kanal öppnats för sjögående fartyg, är det naturligt att låta dessa gå in till Västerås. Så har även skett under sommaren 1925 i en del fall, men eftersom kraftverkets kajanordningar och den intill kajen muddrade rännan icke äro tilltagna för större tonnage; har omlastning måst ske till mindre pråmar. Denna omlastning medför en extra kostnadsökning av 2 kronor per ton utöver vad lossningen av fartyg direkt vid kajen skulle kosta.

Enligt verkställda beräkningar drager uppmuddringen av en större ränna samt anordnandet av en kortare kajsträcka en kostnad av 250,000 kronor i vilken summa inkluderas den utökning av kraftverkets tomt, som erfordras för en lämplig anordning av kaj och upplag. Av kostnaden beräknas 120,000 kronor för muddringen, 60,000 kronor för tomten och 70,000 kronor för kaj med tillfartsspår. Tillsvidare äro redan befintliga kranar tillräckliga för kollisionen, men får man i framtiden tänka sig nyanskaffning av en eller annan kran för att öka lossningskapaciteten. Samtidigt torde en förlängning av kajsträcken visa sig erforderlig.

Vattenfallsstyrelsen har vid beräkning av ovanstående kostnad utgått ifrån, att muddringsarbetet utföres med ett vattenfallsstyrelsen tillhörigt mudderverk, vilket kan disponeras för ändamålet under sommaren 1926, men senare sannolikt måste försälgas, då något arbete icke längre fram synes föreligga för detsamma. Om muddringen uppskjutes ett eller annat år, kan man icke räkna med att hava detta mudderverk disponibelt och måste i så fall beräkna avsevärt högre kostnad för ifrågavarande arbete.

Även frånsatt denna besparing kommer det föreslagna arbetet att väl förrenta sig. För att täcka årskostnaden för detsamma, räknat efter 8 %, behöver till kraftverket intagas årligen 10,000 ton kol, vilken kvantitet sannolikt blir i genomsnitt erforderlig redan de närmaste åren och sedan successivt ökas. Till bedömande härav kan anföras, att det hittills under år 1925 införts 15,000 ton kol till kraftverket, och att ytterligare 4,000 ton äro kontrakterade för leverans före årsskiftet. Den planerade anordningen med fördjupad hamn medför slutligen den fördelen, att trafiken kan pågå längre tid av vintern, i det de större fartygen bliva mindre hindrade av isen än de pråmar, som nu måste användas.»

*Utskottets
yttrande.*

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, kunna de till ångkraftstationen i Västerås destinerade kolångarna icke med nuvarande hamnanordningar anlöpa kraftstationen; för närvarande måste de förankras därutanför, varefter omlastning sker till mindre pråmar.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag avser nu att för en beräknad totalkostnad av 250,000 kronor, häri inräknat 60,000 kronor för utökning av kraftverkets tomt, åstadkomma en sådan fördjupning och utvidgning av hamnen att dylik omlastning kan undvikas. På detta sätt beräknas en betydande årlig besparing vinnas.

Med hänsyn härtill och då, såvitt utskottet vid avlagt besök på platsen kunnat iakttaga, den ifrågasatta anordningen jämväl i övrigt måste anses motiverad och lämplig, får utskottet tillstyrka förslaget.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att för utvidgning av hamnen vid statens vattenfallsverks ångkraftstation i Västerås må an-

vändas i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 7 januari 1926 omförmälda besparade anslagsmedel för statens vattenfallsverk å tillhopa 250,000 kronor.

Stockholm den 14 maj 1926.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 129.
